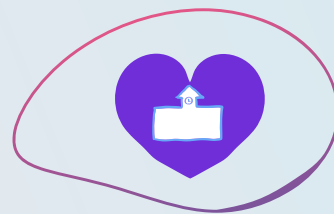

Hvordan håndterer vi nedgørende sprog og handlinger?

Mål:

- at styrke fælles tilgange til håndtering af nedgørende sprog og handlinger.

Brugssituation:

Øvelsen kan bruges på et teammøde eller et møde i den samlede personalegruppe.

Tidsforbrug:

20-40 minutter

Materialer

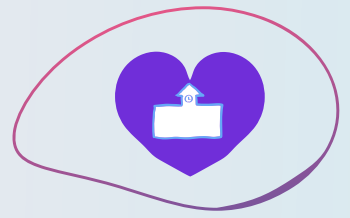
- Et sæt kort til hver gruppe på 3-4 personer.

Nedgørende sprog og handlinger er stigmatiserende måder at omtale, tale til eller behandle andre mennesker på. Nedgørende og stigmatiserende sprog og handlinger skal altid håndteres – også når de er en del af en jargon eller humor; eller når sproget ifølge eleverne kun er "for sjov". Det giver trygge rammer for eleverne, når de oplever, at nedsættende sprog ikke tolereres, og at de voksne på skolen samarbejder om at understøtte en respektfuld omgangsform. Samtidig er det vigtigt, at nedsættende sprog håndteres på en måde, der ikke udstiller eller nedgør nogen, hverken de elever, der kan føle sig ramte af nedgørende sprog om køn, krop, seksualitet eller familie, eller de elever, der har udtrykt sig på en stigmatiserende måde.

Nedgørende sprog og handlinger kan være et tegn på et utrygt læringsmiljø og være udtryk for en kultur, hvor der foregår mobning. Et utrygt læringsmiljø og mobning kan have alvorlige konsekvenser for eleverne. Hvis I observerer nedgørende og stigmatiserende sprog og handlinger, bør I derfor altid forholde jer undersøgende til omfanget og til, om der er elever på skolen, der er særligt udsatte. Hos DCUM – Dansk Center for Undervisningsmiljø – kan I læse mere om håndtering af mobning.

På [SSFkompas.dk](https://ssfkompas.dk) under sprog og adfærd, kan I finde redskabet "Nedgørende sprog -fra håndtering til undervisning" som I kan bruge til at reagere på nedgørende sprog i den konkrete situation og til at igangsætte undervisning for at forebygge, at det udvikler sig til en jargon.

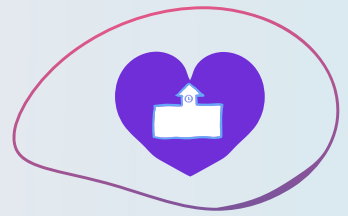

Fremgangsmåde:

- 1) **Personalet inddeles i grupper på 3-4 personer.** Hver gruppe får et sæt kort med dialogspørgsmål.
- 2) **Grupperne taler sammen** om hvert spørgsmål og overvejer løbende, hvordan deres svar på spørgsmålene kan omsættes til en fælles tilgang til håndtering af nedgørende sprog og handlinger på jeres skole.
- 3) **Hver gruppe præsenterer** gruppens overvejelser over, hvordan I som personale sammen kan understøtte en respektfuld omgangsform, hvor nedgørende sprog og handlinger håndteres uden at udstille eller nedgøre nogen.
- 4) **Mødelederen samler op**, og I vedtager nogle principper for, hvordan I fremadrettet håndterer nedsættende sprog og handlinger. Det kan I gøre på selve mødet, eller en mindre gruppe, fx bestående af SSF-tovholder og mødeleder, kan lave et udkast, som I kan præsentere og vedtage på næste møde.

Kort med dialogspørgsmål

<p>Du kommer gående ned ad gangen, da du overhører en samtale mellem en gruppe elever. De ser ud til at have det sjovt og hyggeligt. Da du er tæt på eleverne, er der en, der grinende siger "Din fucking bitch" til en anden. Hvordan reagerer du?</p>	<p>Dine elever arbejder med at udvikle digitale præsentationer. En elev har udfordringer med sin computer. Eleven udbryder irriteret: "Årh, den skide bøssecomputer". Hvordan reagerer du?</p>
<p>I arbejder med tekster af en kvindelig musiker, som en af eleverne tydeligvis ikke bryder sig om. Eleven omtaler flere gange musikeren som "en fed ko". Hvordan reagerer du?</p>	<p>Din klasse har arbejdet alene i fællesarealerne. En kollega opdager efterfølgende, at der er skrevet flere nedsættende kommentarer på bordene som "Homo-Safa" og "Freja er en luder". Du ved ikke, om det er din klasse, der har skrevet det, men du har en formodning. Hvad gør du?</p>
<p>En gruppe elever er i gang med en opgave. Du kommer hen til gruppen og stiller et spørgsmål. En elev svarer åbenlyst forkert på spørgsmålet, og de andre griner og siger "Er du dum eller hvad, din perker?" Eleven, der har svaret forkert, griner med. Du reagerer på sprogbrugen, men eleverne svarer entydigt, at det bare er for sjov, og at det kalder de altid hinanden. Hvad gør du?</p>	<p>Du er gårdvagt ved fodboldbanen. To elever kommer op at skændes, og den ene elev råber til den anden: "Fuck din mor". Den elev, der er blevet råbt ad, sparker ud efter den anden. Hvad gør du?</p>
<p>Der er fællessamling på skolen. En elev fra elevrådet præsenterer et nyt tiltag, som elevrådet gerne vil have input til. Du opdager en gruppe elever, der står og fniser og laver samlejebevægelser. Hvad gør du?</p>	<p>Du overhører en af dine kollegaer sige til en gruppe elever, at de ikke skal sige "bøsse" til hinanden, fordi det er et skældsord, og på skolen bruger I ikke skældsord. Hvad gør du?</p>

